

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce.

Expedice se nachází v obchodnictví v musikálich Ludevít Fleischera v Praze v železné ulici.

Za inserty platí se mimo kolek 30 kr. za řádek 3 kr. poprvé, 2 kr. podruhé.

DALIBOR.

Předplácí se: půll. 1 zl. 60 kr. celoročně 3 zl. 20 kr.

S poštou: půll. 1 zl. 80 kr. celor. 3 zl. 60 kr. r. č.

Pro státy německé: půlletně 1 tol., 8 nov. gr., celoročně 2 tol. 16 nov. gr.

Časopis pro hudbu, divadlo a umění vůbec.

Odpovědný redaktor :

Emanuel Meliš.

Nakladatel :

Ludevít Fleischer.

Václav Jan Tomášek.

(Dokončení.)

Na začátku r. 1822 přijela do Prahy Leopoldina Blachetka, jedenáctileté děvče, kteráž se co nadaná pianistka v jednom soukromém a v jednom veřejném koncertu osvědčila. Na jaře téhož roku odebral se Tomášek do Karlových Var. Tam seznámil se Tomášek s Crusellem, virtuosem na klarinet od švédské dvorní kapely, a byl přítomen koncertům paní Schützové a houslistky Bouchera. Dozvěděl se, že se Göthe v Chebu nalezá, odebral se tam a byl od něho laskavě přijat. Tomášek přednesl mu některé jeho písně, které náš rodák do hudby byl uvedl a které se Göthovi líbily. Na rozloučenou daroval mu Göthe dva lístky do památníku. Tomášek odebral se na to do Mariánských lázní a v říjnu zase do Prahy.

R. 1823 složil Tomášek šest českých písní, slova od Hanky, kteréž co op. 71 u Marco Berry v Praze vyšly. Na to jel v měsíci lipnu do Marjanských lázní, kdež se opět s Göthem sešel. V Mariánských lázních seznámil se u preláta Tepelského, kamž s dvorním radou pozván byl se znamenitou pianistkou, paní Szimanovskou, která ho žádala, aby na varhany zafantasoval. Tomášek odebral se tedy s celou společností na kůr, dal si od virtuosky dáti themu, z níž pak fantasií utvořil a ji fugou ukončil. Szimanovská volnou jeho fantasií rozčílenu neustála, dokud jí neslibil, že ji s Ebertem navštíví. To se také stalo. Sl. Vilemína Ebertova zaspívala jí některé Tomáškovy písně s textem od Götha a pak českou píseň „Plaché dívčiny“ od Tomáška, kterážto poslední se virtuosce tak líbila, že si ji pro sebe opsala. Na to přednášela paní Szimanovská na piano koncertní sadu od Humla rázně, čistě a duchaplně. Konečně fantasoval Tomášek na themu od virtuosky mu předloženou. Na památku napsala paní Szimanovská Tomáškovy následujících pár řádků do album:

„Il faudrait avoir le Genie créateur de Göthe, pour décrire dignement le sublime talent de tout célèbre Venceslav Tomášek. — Je me borne a exprimer par ces quelques mots ma plus grande admiration et la reconnaissance vivement sentie que j'éprouve pour les moments délicieux, qu'il m'a fait passer. J'ai oublié en l'écoutant, que je suis loin de ma patrie et de mes enfans.“

Marienbad 3 Septembre 1823.

Szimanowska.

Tomášek navrátil se do Prahy byl navštívěn od Böhma, c. k. učitele na Vídeňském konservatoriu, jenž s pianistou Petrem Pixisem v Praze koncert uspořádal.

Rok blížil se k svému konci a na sylvestrový večer požádal Tomášek o ruku Vileminy Ebertovy, kteráž ji také přijala.

Od r. 1823 působil Tomášek s velkou horlivostí na poli hudební literatury a díla, která nám zanechal, svědčí o znamenitém jeho tvůrčím talentu a jeho důkladné znalosti theorie hudby, kterouž sotva kdo důmyslněji proskoumal jako on.

Nezbývá nám více času, o jeho ostatním uměleckém působení obšírněji promluvit; podotkneme toliko, že dne 3. dubna 1850 v Praze zemřel a slavně pochován jest.

Podáme svým časem samostatný životopis Tomáška s krasovědeckými a kritickými poznámkami, čímž tento náčrtek doplníme.

E.Z.

Kancionál.

(Dokončení.)

Vrátil se po delší cestě opět do vlasti, dočel jsem se v „Slavoji,“ že moje úvaha o zpracování několika chorálů 1. sešitu kancionálu p. Zik. Kolečovského z jeho snění o neomylnosti a nedotknutelnosti vybouřila. Zavaldať tato pro dobro věci samé určená kritika spracovateli p. Kolečovskému velmi mnoho látky k hájení jeho hudební autority a přede nadarmo se snažil sáhodlouhými omluvami a příklady dílem z mladších skladatelů vyňatých hudebnímu světu dokázati, že nepochybil. My však trváme, nehrozíce se ani sv. písma, již p. Kolečovský taktéž co obrany užil, na svém prvním výroku, že dílu tomu mnoho, ba velmi mnoho schází, abychom je za zdařilé považovati mohli. Že bychom to, jako při prvním sešitu dokázali, nebude trvám žádný pochybovati; avšak jelikož číslem tímto ročník tento se končí, není nám možná, důkazy toho hned podati. Že nebyl ostatně náš hlas liché roztrubování do světa, osvědčili jsme kritickými úvahami dostatečně a zajisté neušlo to myslícímu hudebníku, který máje řečené dílo při ruce a sledujíc od nás vytknuté vady, jakož: panem Kolečovským naproti tomu činěné, někdy až příliš malicheré ano směšné námítky, na které straně se pravda nachází.

Hlavní důkaz neomylnosti, s nímž se p. Kolečovský proti nám vytasil, záleží v tom, že uvedl z hudebních skladeb výtečných mistrů příklady, v nichž něčeho podobně užito bylo, jak to pan Kolečovský v kancionalu udělal. Na to odpovídáme latinským příslovím: „Quid licet Jovi, non licet bovi,“ aneb po hudebnicku: „Co si dovolil Bach, Mozart atd., nemá si dovoliti pan Kolečovský.“ Vada zůstane vadou, kdyby se jí i Bach, Beethoven atd. dopustil. Ostatně je to směšné, omlouvati své chyby tím, řekneme-li: Ten neb onen mistr to také učinil. Dale slušno rozeznávati skladby, kde se něčeho užije. Co v synfonii neb oratoriu nevadí, to vadí velice v chorálu atd. Celá obrana pana Kolečovského není vlastně nic jiného, než lichá omluva dítěte, které, když do příkopu padne, tím svůj pád omlouvá, že prý tam před ním také několik lidí padlo.

To je naše mínění a poslední slova, neboť jsme přesvědčení, že přijde čas, že náš hlas veřejnosti podaný nebude hlasem volajícím na poušti; nýbrž hlaholem, jenž u každého myslícího hudebníka ozvěnu najde.

—ý—

Jan Stefani.

Úryvky ze života českého hudebníka od W. Karasovského.

IX.

Že hudba k opeře „Kracowiaki i Górali“ má pro nás velikou cenu a jest zrcadlo, v němž se nezkažený duch našich národních písní obrazí, to bylo největší příčinou jejího zdomácnění na všech jevištích v celém kraji. Ačkoliv již půlstoletí minulo od prvního jejího provozování, předce působí i nyní hudba této zpěvohry na nás velmi příjemně. Bude ona dlouho a možná, že i na vždy vzorem pro všechny skladatele, kteří se skládáním oper zabývají.

Zdá se, že Stefani celou svou uměleckou schopnost, celé své skladatelské nadšení, uzavřel v tomto útvaru a obdařil hudební literaturu polskou dilem skutečně národním. Avšak dílo toto bylo pro jeho nadšení písní labutí. Několik nastupujících, divadlu věnovaných prací, jako na př. „Wdzięczni poddani“ (1796), „Drzewo zaczarované“ (1797), „Frozyna“ (1806), „Rotmistrz Górecki“ (1807), „Stary myśliwy“ (1808) a „Papirus“ téhož roku provedená, udržely se sice delší čas na repertoiru a částečně se líbily, ale brzo upadly v zapomenutí. Nebylo to věru nic divného! — Po poděkování se krále Stanislava Augusta a po rozdělení kraje, obdařen byl Stefani četnou rodinou a všechny své síly obětoval k vychování dětí a výživě. Události politické otrásaly krajem a působily nepříjemně na činnost umělců. Umění dramatické stisněno bylo ve svých mezích a nemohouc se domoci svobodného ruchu, chýlilo se k úpadu. Kdyby je nebyl Boguslavski s patrným vysílením všech svých sil střežil a o něj pečoval, bylo by úplně zhylo. Když Prusové Varšavu opustili, nebyl již Stefani v stavu ducha svého k vyšším sférám povznésti. Posléze též mladší a čilejší skladatelové počali vstupovati do slépějí svých předchůdcův. Nejnovější útvary jejich objevily se každý rok na

jevišti a zatemnily dojem i dobrou pověst posledních prací Stefaniho.

Elsner započal melodramaty jako „Iskahar,“ „Miecizlaw slepy“ atd., načež svými operami „Sultan Wampum,“ „Snidanie trziplotów,“ „Leszek Bialy“ chvalně se osvědčily před národem polským, jemuž později celé své žití zasvětil.

Konečně mladý Kurpiński*) provedl s velikou pochvalou r. 1811 operu „Palac Lucypera“ a obrátil na sebe všeobecnou pozornost. Více ale roznítil naděje, jež v něj národ skládal, operami „Szarlatan,“ „Jadwiga,“ a „Cecylie Piaseczińska“ a i umění dostalo se těmito plody dramatické Musy nemalé kořisti.

Nesmírný jasot při každém provozování „Kracowiaki a Górali“ přiměl r. 1816 Jana Nep. Kamiňského a Kurpiňského, že napsali „Nové Kracowiaki“ co pokračování prvnějších. „Nowe Kracowiaki“ byly se zálibou přijaty a častěji s operou Boguslawského a Stefaniho v jedno představení sloučeny.

X.

Stefany zajímal tenkrát skrovné místo jednoho z prvních houslistů v divadelním orchestru a sloužil věrně jevišti až do r. 1818. Od toho času oddal se úplně domácímu žití a ztrávil poslední svá leta uprostřed rodiny.

V tom čase byly „Kracowiaki i Górali“ mnohokrát provozovány a povždy s velikým zalíbením přijaty. To jediné dodávalo úlevu strastiplnému žití J. Stefaniho.

Z jedenácti dětí jeho t. j. z šesti synův a pěti dcer, několik jich v mladém věku zemřelo, ostatní ale zasvětily své žití závodu uměleckému. Nejstarší na živu pozůstala dcera Karolina již r. 1802 vystupovala jako zpěvačka na jevišti v opeře „Kouzelná flétna,“ ale hned v roce nastupujícím zemřela v 19. roku svého věku.

V ročnicích polského jeviště, nalézáme okolo r. 1810 a v letech nastupujících Kazimíra a Jana Stefaniho, houslisty divadelního orchestru, z nichž první v r. 1811 zemřel, jsa dvacet let stár, druhý opět v r. 1827 maje třicet let svého stáří. Největší ztrátu utrpělo jeviště smrtí Eleonory Stefani, první zpěvačky národního divadla ve Varšavě.

Eleonora narodila se r. 1802 a byla žačkou, r. 1815 založené školy dramatické řízením Boguslawského. Poprvé vystoupila v opeře Paëra „Kamila, čili Podzemní jeskyně,“ dne 28. dubna r. 1816 a nesmírně se na první výstup líbila. V zpěvohrách: „Kouzelná flétna,“ „Popelka“ (Nicolo), „Přerušená oběť,“ „Jan Pařížský“ i v mnoha jiných slavila pravé triumfy. Hlas její byl objemný, plný, zvučný a mimo výbornou školu, honosil se svou líbozvučností. Všechny tyto její výborné vlastnosti, veliké dramatické nadání, výtečná její hra a hluboké hudební vzdělání, rozjarilo obecenstvo v té míře, že vždy se zápalem spěchalo do divadla, když ona zpívala. Eleonora stala se v krátkém čase výtečnou umělkyní, okrasou divadla Varšavského a neobmezeným miláčkem obecenstva.

*) Životopis výtečného Kurpiňského viz v loňském „Daliboru.“

Zápal, s jakým byla povždy od obecenstva přijata, byl neobyčejný. Naposled zpívala v Královských Lázních v areně, úlohu kněžky v Spontiniho znamenité zpěvohře „Vestálka.“ Povětrí bylo tenkrát tak chladné, že se Eleonora zastudila a v březnu r. 1831, oplákána jsouc od všech ctitelů a milovníků hudby dramatické, skonala v 29. roku svého stáří.

XI.

Tvůrci „Kakowiaki i Górali“ v čase dlouhého svého uměleckého žití dostalo se nejen dosti přízně Štěstěny, také i zároveň dosti bolestných ztrát, jakých neuprositelná ruka smrti jeho rodině byla zadala.

Okolo roku 1828 zdálo se i Stefanimu, že i na něj řada přichází, neboť jej síly tělesné opouštěly a zdraví ubíhalo. I počal se připravovat k shledání se svými dítky, které svým časným úmrtím srdce otcovské zarmoutily, tam na onom světě. Jedna toliko myšlénka trápila šedivého umělce a nedala mu spokojeně zemřítí.

Josef Stefani, poslední z žijících synův, jenž po čtyřicet let umění sloužil a velikých zásluh si získal o hudbu vůbec, oddal se skladatelství. Zkoušeje síly své na tomto poli plném nebezpečí a často i nevděčném, napsal hudbu k dvouaktové opeře pod názvem „Lekcy Botaniki.“

Jest povědomo, jak mnoho ceny připisuje umělec chvíli prvního svého vystoupení před soud obecenstva; celou svou budoucnost vkládá tu na váhu jednoho večera. Jest to chvíle rozhodná, která všechno jeho blouznění, všechny jeho naděje pojednou uskuteční neb zmaří a přináší mu buď slávu a vítězství, byť by i více nic lepšího nad první svou práci nenapsal, aneb v pádu protivném často úplný úpadek na duchu, jenž po celý čas škodlivě na žití umělcovo působí. Důkaz toho podává nám tvůrce „Kakowiaków i Górali,“ který taktéž první svou práci stal se výtečným. To věděl dobře Stefani a proto, vida syna svého zajmutého probami na jeho novou operu „Lekcy Botaniky,“ se nepokojil. Ačkoliv již dlouho připoután byl k lůžku a zdálo se, jakoby duše jeho opouštěla slabé tělo, přec doufal, že dočká se oné vážné a toužebné chvíle, kdy syn jeho provede první svou práci a odebere křesť, jenž ho posvětil a povýšil na hodnost jahna v umění. Jelikož Stefani den ode dne více slábl a sám na sobě to cítil, že již dlouho v kruhu svých přátel radovati se nebude, přál si aspoň, aby nabyt ujištění, že opera synova nepropadne. Chvíle ta přišla! — V den před provedením „Lekcy Botaniki“ trpěl šedivý stařec více než kdykoliv. Neviděv okolo sebe Josefa, ptal se nepokojně po něm. Odpověděno mu, že se zanášá zkouškou na svou operu.

„Jak se navrátí, nechť ke mně okamžitě přijde,“ řekl nemocný.

V tom vešel Josef do pokoje.

„Kdy se bude provozovat tvá opera, Josefe?“ zeptal se jej stařec.

„Zítra zajisté, můj otče.“

„Bože, díky ti skládám, ty pozvolíš mně zajisté dočkati se té chvíle!“

Složil ruce na prsa, jak k vroucí modlitbě a brzo na to — skonala.

Bylo to dne 23. února r. 1829.

Za příčinou smutku provazovala se Josefa Stefaniho zpěvohra teprva 15. března téhož roku a došla veliké pochvaly. —

XII.

Pozůstatky Jana Stefaniho spočívají na hřbitově Powazském. Z celého svého žití 83 let strávil větší část na polské zemi, kterou ctíl i miloval. Snad zašly zásluhy Jana Stefaniho i s jeho tělem do hrobu a v zapomenutí? Tak to zajisté není a být nemůže! — Dílo jeho žití bude, dokud dlíti v nás bude jedna jiskra svazku a lásky k věci národní. Celý kraj někdy napájel a kochal se v kráse jeho hudebních myšlenek, cenil jeho schopnosti, mělo by snad mladší pokolení na to zapomenout?! —

Po dnešní den rozléhají se melodie Stefaniho po domech i městách, šlechtických dvorech i pod slaměnou střechou, v chatrči, po poli i lukách. Či snad to nepřikazuje nám ctíti člověka, kterému Bůh tolik darů na potěchu i rozkoš bližních udělil! — Ne rodina, ne přítel ale celý národ povinen jest, aby tvůrci „Kakowiaki i Górali“ proukázal poslední službu a postavil mu pomník neb alespoň skrovný náhrobek.

Doufáme, že i to časem se stane, an všeliká zásluha dříve neb později dočká se vlastní odměny a památka její v srdcích veškerenstva tak snadno vyhasnouti nemůže a dá Bůh i — nevyhasne! —

Z polštiny přeložil *Fr. St. Blažek.*

Haydnova první láska.

Podává Eliška Polkova.

Strašná bouře rozprostřela se v měsíci červnu pozdě odpoledne nad Vídní a jejím okolí. Černé mraky vznášely se nízko, blesk za bleskem šlehal a hrom burácel s podivuhodnou silou. Konečně po dlouhém zuření upokojil se hněv neviditelného obra, jeho hlas byl slabší a slabší a z plamenných očí padaly těžké krapěje blahodarného deště. Poznenáhla vyjasnilo se nebe, trpytící se hvězdy ostychavě vycházely z úkrytu a naposled objevila se máti Luna, vítězně kráčeje ve svém jasném světlovém plášti, jako kdyby lidem zvěstovati chtěla: „Buďte klidni! — Jsemť zde, vždyť vše utichlo.“

Ale v úzkém, vysokém domku, jenž zcela zastrčen v úzké uličce stál, byla ještě okna ano i okenice pevně zamknuta. Tam hořelo v malé komůrce světlo a dvě ženské postavy seděly ouzkostně těsně vedle sebe v nejtmařejším koutku. Byly to sestry; jedna čítala osmnáct, druhá devatenáct let a byly jedinké děti pilného a tichého měšťana, jehož stít s lesklým a barevným obrazem jej co kadeřníka naznačoval. — Tu se vzchopila starší sestra, otevřela okenice u okna, zhasla svíci a pravila úkojně:

„Pojď, Doročko. Neboj se tak dětinsky. — Bouře je —

Bohu chvála — ta tam. Pojd' jen k oknu a neotálej! Jak příjemně jest nyní venku!“

A Dorotka přišla — zář luny osvětlovala mladé obličej, těsila se z nich a nechtěla takřka dále putovati.

Dorotka, nejmladší, měla temné kadeře, plný okrouhlý obličej, jiskřící oči a růžová malá ústa. Její něco bujná postava, byla prostřední velikosti a její pohyby byly prudké a plny ukryté náruživosti. Johanka, starší sestra, podobala se konvalince a chrpě; barva jejího obličej, jejího krku a rukou byla něžná a bílá a její velké jasné oči byly temnomodré. Měla na hlavě sněhobílý čepeček, jak ho tehdejší měšťanské dcerky Vídeňské nosily — neboť bylo to r. 1759 — a pudr, jehož se v tehdejších časech užívalo, dotkl se jen lehce Johančiných kaštanových kadeřů.

Po nějaké chvíli zavzněl opět jemný hlas štihlé Johanky: „Kde pak se as Haydn zdržel? on bývá o této hodině již dávno doma. Bezpochyby schoval se v pravý čas před bouřkou v nějakém úkrytu?“

Dorotka na to neodpověděla; její prsa se nepokojně dmula a její tmavé oči zdály se do nejzašší dálky pohlížeti. Tu vstoupil do pokoje počestný měšťan a kadeřník Keller, malý obratný mužiček s ostrými tahy a bystrýma, ale přivětivýma, šedýma očima. V ruce držel notnou kadeřavou vlásenku, kterouž pudrem pilně posypával; pravil: „Děti! není náš mladý panáček ještě doma? Ve své podkrovní komůrce také není — tam jsem již byl a myslel jsem, že je u vás. Je to podivná věc, jak mi ten veselý, čtveračivý musikant na srdci leží. Pečuju o něho, jako otec o svého syna a jsem v starostech, když se někde přes čas zdrží. A když se já o něj nestarám, činí to mé dívky. Při sám Bůh, on nás všechny očaroval! Není tomu tak, he?“ doložil s úsměchem. Půvabný ruměnc na lících Johančiných byla odpověď starší dívky. Dorotka zamumlala několik nesrozumitelných slov, hodila pyšně hlavou a odešla zlostně od okna.

„Kdož ví, kde opět vězí ten podivný mladík!“ pokračoval po krátkém přemítání dále. „Snad jej ten starý škarredý, vlasský učitel zpěvu — jak pak se jmenuje — Porpel?“

„Porpora, otče,“ odvětila Johanka něžně.

„Nuže, pro mne a za mně Porpora — zas ho k sobě zatáhl, a nechá si od něho noty opisovat. — Pro pána Boha! co ten Haydn nedělá vše pro ten hudební lid a pro své vlastní žáky — nedá se to ani vylíčit, aniž jest to k uvěření! Jako honící pes obskakuje celý den od jednoho k druhému, jest ku každé službě pohotov; myslím, že by cídil boty mistru Gluckovi, o němž se nyní tolik hluku nadělá, kdyby mu tento nějaký kousek chtěl předebrát. K vůli hudbě udělá Josef Haydn vše! pravil mi jedenkrát. Avšak veškerá jeho horlivost, jeho doprovázení v pěveckých hodinách Porpory, jeho skladby — nic, nic nevynásí mu ani za mák! Žádný člověk nezaplátí mu, poněvadž od žádného nic nežádá. Nepřijmul jsem, jak dlouho již u nás bydlí — a to je již drahý čas — ani troník za byt a stravu od něho; mohu to, Bohu díky vydržet, ale což pak je viděti, že by se mladík o to staral, aby si trochu peněz vydělal? — Spatřily jste někdy na jeho čele mráček starosti. Vstupujet vždy do dveří s takovým výrazem v obličej, jako kdyby mu právě náš nejmilostivější císař celou říši daroval. A tážem-li se ho:

Nuže Haydne, co pak se Vám za štěstí přihodilo? — tu se dá do smíchu, že by srdce radostí zaplesalo a praví: „Porpora mně chválil — aneb Gluck mne pohládl na tváři — aneb našel jsem krásnou květinu — aneb nebe bylo dnes tak krásně modré a slunce svítlo tak jasně!“ Nesedí-li pak často ve své komůrce u svého starého od červů vyhlodaného klavíru, jakoby seděl na královském trůně a zapomene pro své žertovné sonaty od kantora Bacha, o kterém tak často mluví, na jídlo a pití? — A při tom tyto věčně spokojené oči! — Děti, pravím Vám, tohoto Josefa Haydna si Bůh zvláště oblíbil; buď vykoná na zemi podivné věci anebo brzy zemře, jedno z obou se jistě vyplní!“

Sotva byla tato prorocká slova horlivým řečníkem pronešená, tu bylo slyšeti něžné klepání na dveře a na spěšné vyřknutí domácího pána: „dále!“ objevil se na prahu Josef Haydn. Z jeho lehkého oděvu a z jeho krásných, jasněhnědých vlasů kapala voda; třásl se značně mokrem a zimou po všech údech; předc ale bylo útlé tělo vítězoslavně vztýčené, a na jeho milém, dětinském obličej ležel lesk, taká zimniční radost, že Johanka úzkostlivě vyskočila, k němu běžela a chvějícím hlasem se tázala: „Haydne, co se Vám stalo? co Vás potkalo?“

„O, něco podivného, milá Johanko,“ odvětil mladík nadšeně, „něco blaženého! Slyšte jen, slyšte! A vy mne musíte slyšet, otče Kellere a Dorotka též!“

A při tom táhl zpouzející se dívku s něžnou silou do prostřed pokoje a vypravoval nyní spěšně a rozčileně: „Zdržel jsem se poněkud dlouho toto odpůldne u mého žáka, kterému hudba nechce dobře do prstů, hlavy a srdce jíti, mistrovi Porporovi jsem ale slíbil, že dnes večer o sedmé hodině s ním trochu pohovořím a několik arií si od něho vypůjčím, které bych rád trochu prostudoval, abych je v nejbližší pěvecké hodině u mistra dobře doprovázel. Obydlí Porporovo jest od domu mého žáka velmi vzdáleno; spěchal jsem rychle tam, nenalezl jsem mistra ale doma. Čekaje hodinu netrpělivě na jeho návrat, vzdálil jsem se, abych se později opět poptal a obcházel jsem trochu okolo vrat. Bylo velmi horko, žádný větřík nehýbal peruti, [květiny skláněly své hlavičky, stromy po vláze práhly a ani ptáčka nebylo viděti. Pohlédna k nebi zpozoroval jsem, jak se již žehnající ruka Páně blíží a slyšel jsem u vzdálí něžné mumlání hromu. Tu zrychlil jsem své kroky, mysle na Vaši starost a letěl jsem skoro bez dechu, abych k Vašemu milému domu doběhl. Spěchaje postranní ulicí, zaslechl jsem nenadále zvuky krásného klavíru. Můžete si pomyslit, že jsem sebou trhl a státi zůstal. I byl jsem žádostiv, kdo v tom šedém domě bydlí. Přikročil jsem těsně ke zdi právě pod otevřené okno, z něhož zvuky vycházely. — Co jsem tu slyšel, nedá se řeči a slovy vylíčiti, tě chovám tiše v hloubi mých prsou! Obrovský, divukrásný duch objevil se tu mezi hřměním bouři a blesky okouzlenému posluchači, pronikal, bojujíc, horujíc, závodíc a vítězíc při všech hrůzách přírody, při veškerých divokých bouřích živlů k posvátným, čistým nebesům. Byl to vznešený mistr Gluck, který zde hrál. Když dokončil, nastalo vůkol ticho a jasno; spatřil jsem, že se vysoká postava z okna naklonila; poznal jsem tento ušlechtilý vážný obličej, hlubokomyslné oči těkaly tázavě do dálí. Velkolepé tvůrčí

myslénky budoucích divů naplňovaly v tomto tichém okamžiku jeho prsa. Já ale blahořečil se slzami vděčnosti a rozkoší výtečníku a ubíral jsem se pozvolna k Vám, maje duši a srdce rozkoší naplněny. — Nyní musím si ale trochu ulehnout! Dešť mne snad příliš ochladil; je mi zima a mé ruce pálejí mne jako oheň.“

„Ano, drahoušku, přestrojte se rychle,“ pravil starý Keller starostlivě, „a jděte spěšně do postele! Johanka musí se o sklenici silného vína postarat!“

Dívka jsouc příliš pohnuta vypravováním Haydnovým, nebyla s to slova promluvit; vstala, přisvědčila otci a pohlédla na odcházejícího jinocha tklivými a slzy zarosenými zraky. Doroška pravila chladně: „Dobře spěte lehkomyšlníku!“ A mladík odešel ze světnice.

Druhého dne byla velká starost a smutek v domě ctihodného měšťana a kadeřníka Kellera. Josef Haydn ležel nemocen, maje zimnici. — Přivolaný lékař s křivě posazenou parukou a velkými zelenými brejlemi naznačil z počátku nemoc jen co nastuzení; třetího dne však kroutil povážlivě hlavou a pravil, devátý den může být proň velmi rozhodný. Plné džbány léků rozličných barev, na loket dlouhé flastry a tuhé pilulky byly nemocnému vnucovány, přilepovány a dávány, avšak nadarmo. Josef Haydn neuzdravoval se aniž se probudil, nýbrž ležel, aniž by se byl pohnul, vždy a vždy s rozpálenými tvářemi a přerušeným dechem a sněl blaženě se usmívaje o nebeských harmoniích a pějících andělich. Často musel okouzující melodie zaslechnout; neboť jeho zimnicně se chvějící pysky volaly nadšeně: „O, jak podivusladké jsou tyto zvuky! — O, jak přešfastný jest tento způsob!“ a vypukl při těchto slovech v slzící rozkoš. —

Krásná Johanka seděla po mnoho hodin neustále hořce plačíc u lože chorého a lomila rukama v smrtelné úzkosti. Též Doroška vkradla se časem do komůrky, nepromluvila ale nikdy útrpného slova, pohlédla dychtivým zrakem na nemocného, svráštila mrzutě čelo, obrátila se a odešla opět rychle ven.

Otec Keller potácel se bezpotěšně kolem, pudroval všechny vlásenky špatně a zapomněl své odběratele náležitě obsloužit.

„Nemyslíš na mé proroctví?“ pravil potom temným hlasem k své nejstarší dceři, „vidíš, on musí zemřít!“

Takto přiblížil se strašně očekávaný devátý den, a vskutku změnil se pohled na nemocného: Červenost tváří a rtů změnila se v umrlčí barvu; dech stal se tichým a přetrhavým; vždy blíže přibližovala se smrt.

„Ještě tuto noc ukončí ubožák svůj život — aneb já nezasloužím více, abych se vysoce učeným žákem Aesculapovým nazýval!“ pravil lékař důvěrně.

Johanka slyšela tato slova; zachvěla se hrůzou. Rozčilená jsouc zoufalstvím, chvějí se bolestí, spěchala do své komůrky, vrhla se tam před malým obrazem Panny Marie na kolena. Dlouho svíjela se před obličejem milostiplné matky; konečně ale zvolala hlasitě: „Svatá nebeská královno! rač uzdravit milovaného, žádáš-li obětí, vyvol si mne! přijmi můj květoucí život! — Svatá Maria, pohlédni! blahořečím Tobě, chci se zasvětit Tvým službám na věky, státi se chudou

klášterní pannou, přijmu závoj, co nevěsta Tvého syna Blahoslavená Panno, vyslyš mne! přijmi můj slib! — Ach, smiluj se nad mým nářkem, — uděl zdraví trpícímu, vysvobod, ó, vysvobod umírajícího!“

A když se byla pomodlila s nevyslovitelným bolem svého utrápeného srdce, pozvedla opět oči a zdálo se jí, jakoby květiny v džbánečku před obrazem P. Marie, které až posud zvadlé své hlavičky skloňovaly a na ni se zaříc usmívaly. — Sladká radost projela její věřící srdce: „Marie Panno, přijmi můj svatý slib!“ jásala.

„Nejmilejší otče!“ pravila večer tajně a rozčileně, když se s ním o samotě nacházela, „uzdraví-li se Haydn, potom vyplním blahoslavené Marie zamilované přání a přijmu závoj v klášteře svaté Voršily. Slíbila jsem to dnes před Bohem svaté Panně Marii.“

Oslovený povzdechl a usmál se zároveň. „Drahá dceřuško, tvůj slib přichází pozdě! Jeho život je ztracen, lékař to pravil.“ —

Avšak Josef Haydn uzdravil se navzdor lékaři — a sice právě tak čerstvě, jako se roztonal; jeho dětský úsměch a jeho šťastné oči nabyly opět znenáhla ztracené svěžesti. — Kdož byl šťastnějším nad krásnou Johankou? — Neseděl nyní tajný její miláček po celé dny u nich v skromné světničce? Nesměla jej sestersky ošetřovati a její stolicí k oknu přistrčit do teplého slunečního svitu, aneb čerstvé růže do jeho seschlých rukou vkládat? Nenáležel jí každý vděčný pohled drahocenných očí, každý radostný úsměch nejmilostnějších úst? A jak hrdě naslouchala, když tak mnoho poslušně přicházelo od vznešených mužů a paní a starostlivě se vyptávaly po stavu mladého Haydna? Přicházel též starý Porpora s vráskovitým tmavohnědým obličejem a velkými plamennými zraky, aby navštívil svého „Birbanta“ — tak nazýval časem, s jakýmsi směrem žertu a mrzutosti, mladického hudebníka. Byl ale velmi něžným, když uviděl slabého bledého mladíka, který jen s namáháním mohl mu ruku k pozdravení podati. Jak láskyplně znělo útrpně „poveretto“ aneb do konce upřímné „mio coro figlio!“ To cítil i nemocný a rozpálil se štěstím jako liliový list ve večerních červánkách.

Byl-li později o samotě s Johankou, mluvil blaženě o radosti svého srdce, že mohl s takými mistry obcovat a o své zamilované posvátné hudbě a o svých nebeských plánech a nadějích mluvit. Časem pokoušel se opět ve skládání a nejedna půvabná sonata, nejeden svěží kvartet, nejedna milostná píseň povstala v této tiché světničce při modrých očích krásné Johanky. Tato ale bojovala velmi těžce v hloubi svého srdce; mladík ukázal jí tak jasně a zřetelně čistou něžnost své celé duše; jeho láska zářila z čistých očí, obletovala na dechu jeho úst, pronikla veškerá jeho slova. — O, jak často lomila rukama, a zdálo se jí, jakoby musela zničeně podlehnouti pod dvojitou tíží svého štěstí a svého slibu. Zpoměla si na temnost klášterních zdí a po celé noci prolévala hořké slze. Bolestně cítila, jak znenáhla se Doroška od ni vzdaluje, jakkoli nebyla s to, aby si toto odcizování mohla vysvětliti. Doroška vyhlížela ale bledě a temně, vyhýbala se zjevně své sestře, všem domácím, ano i svému otci a zavřela se často po celé půldne v komůrce.

Jednoho rána, když celá rodina byla shromážděna, přišlo velké psaní „hudebníkovi Josefu Haydnovi“ od jednoho z jeho zvláštních příznitelů, od slechetného hraběte Morzina. Bylo to určité zvolení za hudebního ředitele výtečné kapely hraběcí. — Bylo to první engažování Haydnovo; již v příštím roce 1760 stal se kapelníkem u knížete Esterhazyho s 400 zl. služným. — „Toto engažování jest jen důkaz díků,“ psal Morzin, „za krásnou symfonii do D-dur, kterou milý a zručný Haydn před nedávnem pro mou kapelu složil.“

Haydn sepal ruce a pravil zdlouha a hluboce dojat: „O nejdobrotivější Bože, jak Tě miluji! Jak Ti chci děkovat a Tobě chválu prospěvovat po celý život!“ Na to upřely se jeho vyjasněné oči na slzící zraky jeho milenky a ústa šepotala rozkošně: „Johanko, rozmilé děvče, teď mohu Ti všecko sdělit, nyní můžem býti spojeni!“

Dorotka opustila náhle pokoj, Johanna ale vrhla se před miláčka na kolena, pozvedla své něžné rámě zoufale k nebi a zvolala s srdcerozrývajícím hlasem: „Josefe, Josefe! odlož své sladké sny, pro nás nekvěte žádného štěstí více! — musíme so rozloučiti na tomto světě! Přislíbila jsem to svaté Matce: Ku konci tohoto roku přijmu závoj!“

Po těchto slovích povstala a odběhla ven; otec Keller obejmul na polo omdlelého Haydna, přitiskna jej útrpně na svá prsa — a vypravoval mu vzlykaje neodolatelný slib něžného srdce.

Když se Johanka matným krokem do své ložní komůrky ubírala, aby nových sil nabyla v tiché modlitbě k strašně těžkému skutku odřeknutí, zaslechla slabý šramot v podstřešní komůrce jejího přítele. Neobyčejné tušení jí proniklo, její celá síla se navrátila; letěla skoro neslyšitelně po schodech nahoru a spatřila polootevřenými dvířky svou sestru, která právě okno otevřela a se na nízku pažbu vy-mrštila, patrně zamýšlejíc z okna dolů na ulici se vrhnout. Vzkřiknutí vyklouzlo z úst Johanky — avšak v tom okamžiku vrhla se v rychlosti blesku k oknu a strhla uleknutou zou-falkyni nazpět.

* * *

Málo měsíců na to byla v klášteře svaté Voršili mladá, krásná jeptiška přijmuta, která jméno Marie obdržela — a dva dni na to slavil hudební ředitel Josef Haydn svůj tichý sňatek s Dorotou Kellerovou.

Loučení-se Haydna od své vroucně milované bylo po-

svátně dojemným, když skormoucený mladík loučící se ná-božně blouznilce přislíbil, z lásky k ní a k vůli lásce, kterou Dorota pro něho cítí, že této věrnou ruku podá; když též s pohnutým srdcem mluvil o vině, kterou tímto sňatkem svému otcovskému příteli a domácímu pánu aspoň dílem odej-mout v stavu jest, políbili se milující po prvé a na posled.

„Buď věren tvé vysoce posvátné hudbě!“ vzlykala pů-vabná dívka s pukajícím srdcem, „avšak nezapomeň také na mne — a měj strpení s Dorotkou! Od dneška za rok — dříve ne můj milý! — přijď ke mně k mříži — neříkej mi ani slova — pohlédni jen tiše na mne — a jsi-li šťasten se svou chotí, přines kytičku v ruce — nejsi-li to ale, Josefe, — milý Josefe — nuže potom ukaž mi tento pozůstatek této bílé, nyní tak krásné růže, kterou ti tuto loučíc se podávám. A nyní buď s Bohem, miláčku! — Bůh a všichni svatí nechť jsou s Tebou!“

* * *

Po uplynutí jednoho roku objevil se štíhlý mladík před mříží Voršilského kláštera, tiše se tázaje po sestře Marii. Tu potácela se kulhavá něžná postava k němu, — tu pohlédl na něho co mramor bledý, umdlený, uplakaný obličej s vlá-jícím závojem. — Haydn jen stěží poznal při hořkém pláči svou někdy tak květoucí Johanku. Zticha vytáhl uschlé poupě, pozvedl a políbil ho skroušeně; — tu povzdechla nemocná jeptiška bolestně, přitlačila své čelo na mříži a patřila skoumavě a hluboce do očí. — Bylo to posud ono jasné, překrásné modro; avšak usmívající se dětinná radost z nich vymizela a jeho vrásky tajných starostí, ovšem jen zraku lásky patrný, značily se okolo líbezných úst. A sestra Marie hleděla dlouho a nepohnutě do obličeje drahého muže a jeho oči vetkaly se tak pevně do jejích tahů, jakoby nikdy, nikdy nechtěla od nich upustiti. Na to pozdravili se laskyplně, bez promluvení — nespátřili se na zemi více. — Týden nato pochovali mladou jeptišku.

Vezměte divuplné, půvabné „Roční počasí“ do ruky, po-mněte, že byl Josef Haydn devětašedesát let stár, když jeho tvůrčí duch tento zářící zázračný květ vytvořil, a nasíťte Vaše pochybující duše na ranním, svěžím obraze sladké, nevinné lásky Anny a Lukáše.

Roku 1800 zemřela Dorota Haydnova, mladší dcera kadeřníka Kellera. Že starší milenka Haydnova do kláštera vstoupila, jest taktéž skutečnost.

Feuilleton.

Dopisy z ciziny.

Z Vídně. (Výroční zpráva zpěv. spolku.) Druhý rok svého trvání počal náš slov. zpěv. spolek valnou hro-madou dne 20. listopadu v saloně „u soudku“ ve Vídni. Roční zprávu o činnosti spolku sestavil a četl pokladník pan Kalandra, poněvadž přesazením dosavadního sekretáře pana Benevice z Vídně do Brucku místo toto uprázdněno bylo. Na to podal pokladník účty, k jejichž revisi zvoleno tré údů, totiž

pánové Ražánek, Šetka a Veselý. Za p. Benevice a za p. Ve-selého, jemuž zaneprázdnění nedovolovalo ve výboru dále účín-kovati, předsevzata jest nová volba a zvolení jsou pánové Ko-ňakovský a Šetka. Po volbě podal a odůvodnil p. Veselý ná-vrh na změnění stanov a na zvolení komise z 6 údů, která by o návrhu jeho se poradila a generalní schůzi, která dle stanov v únoru se odbývá, své náhledy přednesla. Na to odbývána byla dne 13. prosince první beseda. Spolek přednesl čtvero sborů a sice: 1. „Slavska domovina“ od Vintra. 2. „Ruské

národní písně,“ sestavené v mistrný celek sbormistrem spolku panem prof. Förchtgottem. 2. „Na přírodu“ od Zvonaře a 4. „Pěvcovo loučení“ od Vogla. Poslední číslo uchvátilo obecenstvo svou jemností a precisním provedením v nadšené rozčilení. Mezi sbory přednesl koncertista pan Nosek sólo na housle z ruských nápěvů. Sbornistr spolku p. Förchtgott zapěl „Růže a děvče“ od Dietricha tak cituplně, jak to obecenstvo Vídeňské od proslulého pěvce slýchati uvyklé jest. Pan J. Epstein zahrál na pianě koncert ze slovanských motivů sestavený. První tato beseda spolku utkvěla zajisté v paměti veškerého Slovanstva Vídeňského a bude se povždy skvíti v annalech spolku. Časopisy slovanské i německé přinášely o ní zprávy nejchvalnější. Že i mimo Vídeň účastenství vzbuzovala, důkazem jsou dopisy a telegramy výboru došlé — v počtu na půl sta — z veškerých vlastí slovanských, a obsahující pozdravy na spolek, společnost a jednotlivé osoby (jako na profesora Šemberu, knížete Mirka atd.) Poslední den roku 1862 oslavil spolek zařízením zábavy v skvostných salonech „Hôtel de l' Europe.“ Spolek přednesl osmero sborů s velkým úspěchem. Mezi sbory zahrál p. Nosek koncert na housle z motivů slovanských a p. Župčić zapěl horvátské a p. Meden slovinské národní písně. Začátkem měsíce ledna změnil spolek místnost pro svá cvičení. Místo „U soudku“ schází se od té doby v první normální třídě u sv. Anny. V masopustě uspořádány byly dne 20. ledna a 10. února dvě besedy taneční, kteréž byly tím zajímavé, že některé taneční sbory s příznivým výsledkem provedeny byly; a sice na první: 1. „Rado ide,“ srbský pochod. 2. „Prijde jaro“ od sbornistra (poprvé.) 3. „Radostné cestování“ od Vašáka. Na druhé: 1. „Srbská hymna“ od Gruiče. 2. „Staročeská“ od Škroupa 3. „Žezulinka“ od Kvittla. Taneční zábavy tyto byly Slovanům Vídeňským náhradou za dřívější bál slovanský; nebyly sice tak skvělé, za to se však obecenstvo nenuceně bavilo. Právě v dobu masopustní zemřel úd spolku p. Antonin Kremláček a v sezení výboru dne 8. února zvolen dosavadní archivář spolku p. Ptačovský také za tajemníka. Den před druhou taneční zábavou uspořádal spolek zábavu k počtu deputace Chrudímské a Terstské, kteréž k slavnosti odhalení pomníku Rösslova do Vídně byly přijely. Mezi sbory přednášel sbornistr písně „Růže a děvče“ od L. ryt. z Dietrichů a p. Župčić horvátské národní písně. Z hostů přispěl k zábavě p. Klimeš, jenž několik českých písní zapěl. Dne 15. února najal si spolek zvláštní svou kancelář, která se v obydlí sbornistra p. Förchtgotta v Korutanské ulici čís. 5 nachází. V únoru odbývala se valná hromada. Anto předseda spolku, pan sr. Dvořáček, za svým povoláním co poslanec sněmu moravského v Brně meškal, předsedal dle §. 6. stanov sekretář spolku p. Ptačovský. Volba doplňovací předsevzata jest a skrutinium ukázalo, že zvolen jest do výboru jednohlasně pan Župčić. Na to počalo rokování o změně stanov; avšak po mnohých debatách usnešeno, aby se se změnou stanov počkalo až do vyjití spolkového zákona. V únorové schůzi výboru určeno jest, že spolek zahradí pro slovanské obecenstvo měsíčně zábavu v menším rozměru, nežli jsou besedy, aby tomuto, jsa již jakýmsi střediskem jeho, postrádané doposud příležitosti podal, častěji se scházeti. První taková zábava odbývala se v kruhu četného obecenstva dne 7. března „u zelené brány.“ Sbory, jichž spolek vícero přednášel, došly zasloužené pochvaly, jsouce zdařile provedeny. Jednotlivé přednášky byly: Písně národní české, jež úd spolku pan V. Lorenc přednášel; písně žertovné, přednesené od úda spolku pana Kalandry, a zdařilý koncert na violoncell, jímžto důkaz podán, jak mistrně pan Zahel tímto nesnadným nástrojem vládnouti umí. Jest-li se sbory a jednotlivá tato čísla líbily, rozjařily obecenstvo přednášky vážené rodiny paně Suchanovy. Na čtvero melofonů zahrála rodina ouverturu z národních písní od Tittla a později ještě jednotlivé národní písně. Ku jmeninám paní Anny Laubové poslal jí výbor spolku dar záležející z moravských písní od

Sušila. Dne 24. března uspořádal spolek „u Šperla skvástnou besedu. Po ouvertuře „Vlasta“ od Nápravníka zazpíval spolek 1. „Otče náš,“ píseň to z 15. století. Mocně působila tato píseň matka staročeské hudby svou jednoduchostí na posluchače a budila v nich city nábožné. 2. „Staročeská“ od Škroupa. 3. Koncert na pianě, přednesená údem spolku, panem drem. Bezredným. Zahrál známý umělec krásné dvě skladby, totiž „Impromptu“ od Chopina a „Transkripce“ na motivy z Čarostřelce. 4. Na to vystoupil úd spolku pan Župčić a zapěl krásným tenorem „Razstanak“ od Hájka a „Požuda za domovinom.“ Oba tyto umělce odměnilo obecenstvo zaslouženým hlučným potleskem. 5. Sbor „Odvedeného prosba“ od Křížkovského účinkovala jak obsahem tak provedením. Největší ruch v obecenstvu nastal, když vystoupil pan Laub. Chváliti umělce tohoto, bylo by líti vodu do moře; postačí, že po 6. čísle, koncertě to od Mendelsohna pravá bouře v sále vypukla, která se ještě zmocnila, když přidal umělec svůj známý koncert z písní národních. 7. Hned po panu Laubovi vystoupila paní Laubová a okouzila obecenstvo píecemi „Smíření“ od Lauba, „Zyczenie“ od Chopina a několika národními. 8. Sbor „Na Krkonoších“ od Förchtgotta zpíval se ponejprv s účinkem. 9. „Fantasie“ z ruských písní od Glinky pro orchester. Poslední čísla a první přednesena jsou s obvyklou precisností kapelou pluku Alexandra, řízenou panem Leitemayerem. Po koncertě bavilo se obecenstvo dlouho přes půlnoc, naslouchajíc zvukům národních skladeb přednášených jmenovanou kapelou. Druhá zábava měsíční zařízena jest u „čížka.“ Mimo sbory slyšeli jsme „Kovářskou“ od Procházky, přednesenou údem spolku, panem Schmutzrem, „Hovako“ a jiné horvátské a české národní písně přednesené údem spolku p. Župčićem, koncert pro piano přednesený panem Skálou a koncert na flétnu, který byl proveden od úda spolku p. Klumpara. Na místě zábavy pro měsíc květen uspořádal spolek besedu dne 2. května „u Šperla“ na počtu přibylých do Vídně Horvátů. Jako dřívější dvě, byla i tato beseda velmi skvělá. Program tentokrát v horvátské řeči obsahoval: 1. Ouvertura z opery „zlodějská straka“ od Rossiniho, kterouž známá kapela pana Strausse jak obyčejně precisně přednesla. 2. „Slavská domovina“ sbor od Vintra. 3. Fantasie od Vieuxtempa, zahrál na housle pan Krančević. 4. „Na Krkonoších“ sbor od Förchtgotta. 5. „Polonaise“ od Chopina, na klavír zahrála slečna Mihičova. 6. „Černogorski sin“ od Livadiče, pak horvátské a české národní písně zpíval úd spolku pan Župčić. 7. „Utonulá“ od Křížkovského. 8. „Srbský marš“ od Strausse. Na den sv. Jana odbývaly se ustanovené služby boží v kostele českém sv. P. Marie na nábreží. Spolek zpíval mši D od Förchtgotta, do níž vložen: „Otče náš“ a „chvalozpěv „Pange lingua“ též od Förchtgotta. Sola ve mši zpívali údové spolku pánové Koňakovský, Hedbávný, Preissig, LAVOROVSKÝ, Förchtgott, Lorenc, Skála, Javůrek. Večer téhož dne sešel se spolek „u čížka,“ aby dílem svátek patrona českého oslavil, dílem ovací přinesl svému zasloužilému a milovanému sbornistru, profesoru Förchtgottovi. Předneseny jsou sbory pouze od Förchtgotta, tak: „Divčino pozdravení“ „Společná“ „Prijde jaro,“ „Na horách,“ „Stojit javir“, „Oj tam na horě,“ „Lučina.“ kterýmž spolek jak vždy, tak také dnes skvělého účinku dosáhl. Sola přednášeli údové spolku pp. Koňakovský, LAVOROVSKÝ, Preisig a pan Zahel. Na to odevzdan byl od Dr. Dvořáčka panu sbornistru Förchtgottovi dar — brilliantova jehlice. V neděli svatodušní zpíval spolek opět mši do D. od Förchtgotta a první výlet učinil spolek dne 4. června do restaurace „Knödelhütte“ kdež některé sbory předneseny byly, mezi jinými přednesená byla též rázná „Pijácká“ od Dra. Javůrka. Druhá vycházka byla dne 5. srpna do Weidlingbachu. Dále zúčastnil se spolek v národní brněnské slavnosti, v níž při pěveckém závodu první cenu obdržel. Po slavnosti odročil spolkové schůze až do října. Po dvou cvičeních uspořádal spolek dne 7. listopadu 1863 zábavu. Započato sborem „My čeští manové“ od Jelena, načež následoval kon-

cert na pianě ve čtyry ruce, zdařile přednesený údem spolku p. dr. Korejzlem a panem Veincirlem. Po sboru „Žalosten glas-zvonov“ od Riharje, zazpíval úd spolku pan Župčić píseň „kde vlast je má“ od Pivody a jsa hřmotně volán, ještě české a horvatské národní písně. Zdařilý quintett od Blahoslava „Krumlovskou,“ zazpívali údové spolku pánové: Zupčić, Koňakovský, Kalandra, Förchtgott a Korejzl. Ud spolku, pan Klumpar, přednášel dvě pieci na flétu, začez umělce obecenstvo hlučným potleskem odměnilo. Daklamace horvatská „Pjesma Dubrovníku“ přednesena panem Braním velmi se libila. Po této zazpíval sbor „Odvedeného prosba“ od Křížkovského s účinkem náramným.

Kronika zpěvácckých spolků.

*** Vídeňský slovanský zpěv. spolek uspořádal 19. prosince u Sperla besedu, jejíž program byl tento; 1. „Cyril a Method,“ velký sbor s hudebními nástroji od Pavla Křížkovského (nový). 2. Zpěv solový, sl. *** 3. „Pomilování,“ od Čelakovského, sbor věnovaný zpěv. spolku slov. od Dr. L. Procházky (nový.) 4. „Četa“ z Čengič Agy od Mažuraniče přednese pan Brani. 5. „Miserere!“ sbor z opery Trovatore od Verdiho, solo na ophikleidě, zatroubí pan prof. Colosanti. 6. „Orle!“ od Vlka, sbor od A. Förchtgotta (nový). 7. „Fantazie ze slov. písní,“ na pianě zahrá slečna H. Stadlerova. 8. „Srbské národní písně“ v sbor uvedl A. Förchtgott. Po koncertě bude hráti kapela pana Jana Strausse.

*** Zpěv. spol. „Dobroslav“ v Kolíně nad Labem uspořádá dne 20. prosince v místnostech divadelních pěveckou a hudební akademii. Program. 1. oddělení. 1. Overtura „Zampa“ od Herolda. 2. „Na vlast“ sbor od Láblera. 3. Deklamace, přednese slečna Potůčkova. 4. „Dinorah, neb pouť do Ploermélu“ od Aschera. Illustrace pro piano, provede slč. B. Formánkova. 5. „Aj, odpusť mi, slavičku milý,“ píseň od Ant. Melišové s průvodem piana a houslí, složil A. Hnilička. 6. „Děvče, já ti udělám,“ sbor od L. Procházky. 2. oddělení. Overtura „Savoyardi“ od Offenbacha. „Zpěv mlat-

cův“ od Hniličky. 3. Deklamace. 4. „Linda di Chamounix,“ carasteristique od Aschera, pro piano provede slečna B. Formánkova. „Nevěsta předoucí“ píseň s průvodem piana a klarinetu od Škroupa. 6. „Heslo Čechů,“ sbor od Karlíka.

*** Slánský zpěv. spolek zúčastnil se dne 20. prosince v divadelním provozování Slánských pánů ochotníků tím, že několik skladeb přednesl. Páni ochotníci dávali totiž ve prospěch chudé školní mládeže „Brute pustě Cesara!“ Veselohru v jednom dějství z francouzského zčeštěna od Jos. Jiř. Kollara. Před tím byl proslov a na to předneseny byly: „Labe, naše Labe!“ (Frant. Jar. Rubeš.) Sbor od Bergmana. Concertní fantasie pro piano na písně ze zpěvohry „Martha“ od Ch. Voss-a. Op. 100. Přednesl pan Jindřich Mareš. „Národní písně.“ Přednesl pan D. Šťastný. „Vyzvání.“ Deklamace. Přednesla sl. Fr. Libšer-ova. Variace pro housle. Přednesl pan Hájek. „Zasteveničko.“ Píseň pro jeden hlas s průvodem piana na slova od V. Hanky složil Th. Bradský. Přednesl pan D. Šťastný. „SS. Cyril a Method.“ (Frant. Sušil.) Sbor od P. Křížkovského s průvodem piana.

*** Zpěv. spol. „Perštýn“ v Pardubicích uspořádal ve středu dne 16. prosince 1863 v sále na „Odeonu“ na Veselce hudební a pěveckou zábavu, při které chvalně známý pěvec pan Josef Klimeš, ředitel zpěvácckého spolku „Slavoje“ v Chrudími, a hudební kapella c. k. 9. pluku husarů knížete Lichtensteina pod osobním řízením kapelníka pana Josefa Zinke, ze zvláštní ochoty spoluúčinkovali. Program. 1. Overtura ku zpěvohře „Két Huzsár“ od Dopplera, přednese kapella. 2. Pochod z národních písní od Bendla. 3. „Pravý Čech.“ Píseň od Procházky, přednese pan Klimeš. 4. „Na vlast.“ Sbor od Jelena. „Heslo Čechů“ od Kralíka, přednesou čtyři údové spolku. 6. Overtura ku „Krämer und sein Kommiss“ od Millera, přednese kapella. 7. „Slib.“ Sbor od Köckena. 8. „Národní písně.“ Přednese pan Klimeš. 9. Pochod z národních písní od Bendla.

— Pan Ferd. Laub dostal od Vídeňské filharmonické společnosti, v jejíž koncertu účinkoval, skvostné zlaté hodinky darem.

POZVÁNÍ

ku předplaceni

na hudební časopis

DALIBOR

Od nového roku převezme chvalně známé a činné obchodnictví v musikalích pp. Šálka a Wetzlera náklad na „DALIBORA,“ jenž na své dráze dále pokračovati bude.

Každý odběratel „DALIBORA,“ jenž se na rok 1864 předplatí, obdrží *co premii musikalie v ceně 3 zl. r. č.*

Na „DALIBORA“ předplácí se od nového roku:

Pro Prahu: čtvrtletně 1 zl. 15 kr., půlletně 2 zl. 30 kr., celoročně 4 zl. 60 kr. **S poštovní zásilkou:** čtvrtletně 1 zl. 25 kr., půlletně 2 zl. 50 kr., celoročně 5 zl. — kr.

Kdo si musikalii nepřeje, obdrží „DALIBORA“ v následujících cenách:

Pro Prahu: čtvrtletně 1 zl. 30 kr., celoročně 2 zl. 60 kr. **S poštovní zásilkou:** půlletně 1 zl. 50 kr., celoročně 3 zl.

Jelikož výhody, jež nakladatelé „DALIBORA“ odběratelům jeho poskytují, jsou tak značné, kojíme se naději, že i účastenství bude výhodám těmto přiměřené.

Nakladatelstvo a redakce „DALIBORA“
v ovocné ulici čis. 376—I.